

Motion till riksdagen 2021/22:248

av **Markus Wiechel m.fl. (SD)**

Hälsosam och individanpassad mat inom vården

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn av kosten inom den offentliga vården och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en individanpassad kost till sjuka och tillkännager detta för regeringen.

Översyn av den offentliga kosten inom vården

Inom den offentliga verksamheten – vård, skola, omsorg – serveras det varje dag cirka tre miljoner måltider vilket innebär en ungefärlig kostnad på åtta miljarder av våra gemensamma tillgångar. Den grundläggande offentliga verksamheten lider så gott som överallt idag av brist på resurser, vilket också visar sig i form av att maten i många fall är näringsfattig och i värsta fall inte ens smakar bra. Vi har även sett skräckexempel på olika äldreboenden där pensionärer serveras portioner som är så små att inte ens en elev i lågstadiet hade blivit mätt. Av kostnadsskäl satsar man inte på något så viktigt som att erbjuda den mat som patienter behöver för en förbättrad hälsa ens när de befinner sig på ett sjukhus eller annan vårdinrättning. Dagens tillvägagångssätt är kontraproduktivt och kan enbart betraktas som ett enormt svek när sjuka tvingas äta mat som i värsta fall till och med kan förvärra ett redan dåligt hälsotillstånd snarare än det motsatta. Vi måste säkerställa att sjuka som är beroende av samhällets stöd kan få de måltider de behöver och som är fundamentala för att kroppen ska orka med. Av den anledningen krävs en gedigen översyn av kosten inom den offentliga vården.

Individanpassad mat för sjuka

I en artikel i Svenska Dagbladet den 1 januari 2018 kunde vi läsa om 12-åriga Clara som togs in akut på sjukhus för diabetes. Chocken över hur sjukvården hanterade henne kom morgonen efter att Clara åkt in, då sjukhuspersonalen serverade henne en frukostbricka med Oboy, juice, fruktyoghurt, vitt bröd med en skiva ost och en korvskiva. Sockerhalten i denna frukost motsvarade 17 sockerbitar. Vidare framgick det att lunch och middag bestod av mat som pannkakor med sylt eller potatismos och falukorv samt en efterrätt bestående av äppelpaj med vaniljsås. Med andra ord kunde sjukhusmaten summeras som enkel men troligtvis billig mat med stora mängder socker och näringsfattiga kolhydrater. Svenska Dagbladet avslöjade en liknande historia den 20 oktober 2018. Den gången blev cancerpatienten Malin bjuden på saft och limpsmörgås med processad skinka på sjukhuset: precis den kost cancerpatienter inte ska äta då den typen av mat bidrar till cancercellernas tillväxt.

Det är fullkomligt oacceptabelt att patienter på våra sjukhus får mat som är direkt skadlig för deras hälsa. Det är ett svek från samhället som istället bör erbjuda näringsrik och hälsosam mat för de som är inlagda för att bli friska. På just detta område finns det en hel del forskning som visar på kostens betydelse för hälsan och läkeprocessen för patienter med hjärt- och kärlsjukdomar, cancer, diabetes och många andra sjukdomar. Även inom psykiatri finns det studier som visar på kostens betydelse. Depression och ångest kan enligt forskningsstudier lindras genom medelhavskost samt annan mat med mycket fisk, färska grönsaker, örter och rotfrukter. Traditionell japansk mat har även i flera stora studier associerats till en god psykisk hälsa och välbefinnande. De studier som gjorts visar även att psykisk ohälsa, såsom exempelvis depression och ångest, ökar markant för den som äter mycket socker samt att vissa specifika näringsämnen i bra mat minskar trötthet och kan lindra stress. Regeringen bör ta fram en plan för att möjliggöra en mer individanpassad kost för inlagda sjuka på sjukhus eller andra vårdinrättningar.

Markus Wiechel (SD)

Mats Nordberg (SD)

Lars Andersson (SD)

Alexander Christiansson (SD)